

Tekninen lautakunta 24.9.2020 § 64
Tekninen lautakunta 26.11.2020 § 77
Tekninen lautakunta 8.2.2021 § 4
Tekninen lautakunta 15.4.2021 § 25
Kunnanhallitus
Valtuusto

Puumalan kunnan rakennusjärjestys 2021

1	RAKENNUSJÄRJESTYKSEN TAVOITE JA RAKENNUSVALVONNAN ORGANISAATIO	
1.1	Rakennusjärjestyksen tavoite	4
1.2	Rakennusvalvonnan organisaation kuvaaminen	4
1.3	Määritelmiä	4
2	RAKENTAMISTAPOHJEET, HYVÄ RAKENTAMISTAPA JA YMPÄRISTÖN HOITO	6
2.1	Yleistöimivaltuus rakentamistapaohjeiden antamiseen	6
2.2	Hyvä rakentamistapa	6
2.3	Rakennetun ympäristön hoito ja valvonta	6
2.4	Rakennuksen tai sen osan purkaminen	7
3	RAKENTAMISEEN LIITTYVIÄ MÄÄRÄYKSIÄ	7
3.1	Rakennusten soveltuminen rakennettuun ympäristöön ja maisemaan	7
3.2	Rakennusten ja rakennelmien korkeusasema	8
3.3	Aitaaminen	8
3.4	Piha-alue/Pihamaa	9
3.5	Maalämpökaivot	9
3.6	Rakennuspaikan liikennejärjestelyt	9
3.7	Hulevesien ja perustusten kuivatusvesien johtaminen	10
3.8	Vesihuolto	10
3.9	Jätehuoltoon liittyvät rakennelmat	10
3.10	Jätevesi	11
3.11	Mainos- tai muut vastaavat laitteet	11
3.12	Osoitemerkintä	11
4	RAKENTAMINEN ASEMAKAAVA-ALUEEN ULKOPUOLELLA, MUUT KUIN RANTA-ALUEET	12
4.1	Rakennuspaikka	12
4.2	Rakentamisen määrä	12
4.3	Rakennusten ja rakennelmien sijoittuminen	12
5	RAKENTAMINEN RANTA-ALUEELLA	13
5.1	Rakennuspaikka	13
5.2	Rakentamisen määrä	13
5.3	Rakentamisen sijoittuminen	14
6	RAKENTAMISEN OHJAAMINEN ASEMAKAAVAN ALUEELLA	15
6.1	Asuinrakennusten määrä	15
6.2	Taloussrakennukset ja rakennelmat	15
6.3	Taloussrakennusten ja rakennelmien sijoittuminen	15
6.4	Tontin rajan ylittäminen katualueen tai muun yleisen alueen puolelle	16
6.5	Asemakaavoja täydentäviä muita mahdollisia määräyksiä	16

7	YLEISET ALUEET ASEMAKAAVA-ALUEILLA JA JULKINEN ULKOTILA	16
7.1	Julkisen ulkotilan määritelmä	16
7.2	Julkisen ulkotilan rakennelmat ja ulkokalusteet	16
7.3	Julkisen ulkotilan mainos- taikka muut laitteet	17
7.4	Tapahtumien järjestäminen	17
8	RAKENTAMINEN ALUEILLA, JOILLA ON ERITYISIÄ MAANKÄYTÖN JA RAKENTAMISEN RAJOITUKSIA .	17
8.1	Pilaantuneet maat rakentamisessa	17
8.2	Tärinä- sekä melualueet ja melun torjunta sekä rakennuksissa että piha-alueilla	18
8.3	Radon-alueet	18
8.4	Rakentaminen pohjavesialueilla	18
9	LUPAJÄRJESTELMÄT	19
9.1	Ilmoitusmenettely	19
9.2	Taloussrakennuksen ilmoituksenvaraisuus	18
9.3	Lupamenettelystä vapautetut rakennelmat asuin- ja lomarakennuspaikoilla	19
9.4	Toimenpiteiden ilmoituksenvaraisuus	20
	Taulukot	20-21
10	RAKENNUSTYÖN AIKAISET JÄRJESTELYT	24
10.1	Työmaan perustaminen, hoitaminen ja purkaminen	24
10.2	Katu- tai muun yleisen alueen käyttäminen ja katualueen työ lupa	24
10.3	Työmaataulu	24
10.4	Tilapäiset työmaarakennukset	25
10.5	Työmaan jätehuolto	25
11	MÄÄRÄYSTEN VALVONTA, NOUDATTAMINEN JA POIKKEAMINEN	25
11.1	Määräyksistä poikkeaminen	25
11.2	Voimaantulo	25

1 RAKENNUSJÄRJESTYKSEN TAVOITE JA RAKENNUSVALVONNAN ORGANISAATIO

1.1 Rakennusjärjestyksen tavoite

- *Rakennusjärjestyksellä pyritään kehittämään kunnan elinympäristön maaseutumaisuutta ja pienimittakaavaisuutta sekä viihtyisyydelle ja elinkeinotoiminnoille tärkeitä kauniita, omaleimaisia ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaita maisemia. Rakennettaessa pyritään säilyttämään arvokkaita maisema-alueita, perinteistä rakennuskantaa sekä huomioidaan olemassa oleva luonto.*
- *Rakennusjärjestyksen määräysten suhteesta muihin säädöksiin säädetään maankäyttö- ja rakennuslain 14 §:ssä*

1.2 Rakennusvalvonnan organisaation kuvaaminen

- *Rakennusvalvonnan viranomaistehtävistä vastaa tekninen lautakunta, jonka alaisuudessa toimii rakennusvalvonta. Päätösvallan siirtämisestä sekä teknisen lautakunnan ja sen alaisen henkilöstön tehtävistä määrätään kunnan hallintosäännössä.*
- *Rakennusvalvonnan viranomaistehtävien maksuperusteista määrätään kunnan hyväksymässä rakennusvalvontataksassa. (MRL 145 §)*

1.3 Määritelmiä

- *Rakennuspaikka*
Tässä rakennusjärjestyksessä käytetään nimitystä rakennuspaikka sekä asemakaavan tai erillisen tonttijaon tonteista että tilan, määräalan tai muun vastaavan maa-alueen muodostamasta rakennuspaikasta.
- *Ranta-alue*
Ranta-alueella tarkoitetaan jokeen, järveen, lampeen tai vastaavaan vesistöön rajoittuvaa aluetta, joka ulottuu n. 200 metrin etäisyydelle rantaviivasta.
- *Kerrosala*
Tontin tai rakennuspaikan kerrosalalla tarkoitetaan sille rakennettaviksi sallittujen rakennusten yhteenlaskettua kerrosalaa.
Rakennuksen kerrosalaan luetaan kerrosten alat ulkoseinien ulkopinnan mukaan laskettuina ja se kellarikerroksen tai ullakon ala, johon sijoitetaan tai voidaan tilojen ominaisuuksista päätellen sijoittaa rakennuksen pääasiallisen käyttötarkoituksen mukaisia tiloja. Mukaan ei lasketa alle 1600 mm matalampia tiloja.
Rakennuksen kerrosalaa koskevat määräykset koskevat myös talousrakennuksia ja rakennelmia siitä riippumatta, onko niissä lämmitys tai lämmöneristys.
Rakennuspaikan kerrosalaan lasketaan 5 m² suuremmat rakennukset ja rakennelmat, jotka eivät ole katoksia. Lupahakemuksen yhteydessä hakijan tulee esittää selvitys aiemmin rakennetuista rakennuksista ja rakennelmista sekä niiden kerrosaloista.
Jos ulkoseinän paksuus on enemmän kuin 250 millimetriä, saa rakennuksen kerrosala ylittää muutoin rakennettavaksi sallitun kerrosalan tästä aiheutuvan pinta-alan verran.

- *Kokonaisala*

Kokonaisala kuvaa koko rakennuksen laajuutta. Kokonaisalaan lasketaan yhteen kaikkien kerrosten, kellareiden ja lämpöeristettyjen ullakoiden pinta-ala ulkomitoin käyttötarkoituksesta riippumatta. Mukaan ei lasketa parvekkeita, katoksia eikä 1600 mm matalampia tiloja.

- *Pohjapinta-ala*

Rakennuksen pohjapinta-alaan lasketaan rakennuksen katetun osan peittämä maa-alue.

- *Tilavuus*

On tila, jota rajoittavat ulkoseinien ulkopinnat, alapohjan alapinta ja yläpohjan yläpinta.

- *Aitta*

Aitta on rakennuspaikalla olevalle päärakennukselle alisteinen majoittumiseen tarkoitettu talousrakennus, joka kuuluu samaan pihapiiriin päärakennuksen kanssa. Aitassa ei saa olla saunaa, keittiötä, tulisijaa eikä vesijohtoa. Aitassa voi olla katettu terassi, jonka pohjapinta-ala on enintään 50 % aitan kerrosalasta.

- *Katos*

Katos on rakennelma, rakennus tai rakennuksen osa, jonka seinäpinta-alasta on avoinna vähintään 30 %.

- *Leikkimökki*

Leikkimökki on lasten leikkeihin tarkoitettu kevytrakenteinen rakennelma, jolla ei ole kiinteitä perustuksia, pohja-alaltaan alle 6 m² ja harjakorkeus alle 2 m.

- *Rantasauna*

Rantasaunan kerrosala saa olla enintään 30 m² ja avoimen katetun kuistin ala enintään 50 % rantasaunan kerrosalasta. Rantasaunan kerrosluku on 1, matala parvi (alle 1,6 m) on sallittu. Rantasaunassa tulee olla saunatiloja (löylyhuone, pesuhuone, pukuhuone) vähintään 1/3 rakennuksen kerrosalasta.

- *Vierasmaja*

Vierasmaja on majoituskäyttöön tarkoitettu yksikerroksinen talousrakennus. Vierasmajan suurin sallittu kerrosala saa olla enintään 40 k-m². Yhden vierasmajan rakentaminen on sallittua, jos rakennuspaikan koko on yli 4000 m². Vierasmajassa sallittuja tiloja ovat oleskelutilat, makuutilat, keittiö, WC ja pesutilat. Vierasmajassa ei saa olla saunaa. Vierasmajassa voi olla tulisija. Vierasmaja on rakennuspaikalla olevan päärakennuksen talousrakennus eikä se saa muodosta uutta rakennuspaikkaa. Vierasmajassa voi olla katettu terassi, jonka pinta-ala on enintään 20 m².

2 RAKENTAMISTAPAOHJEET, HYVÄ RAKENTAMISTAPA JA YMPÄRISTÖN HOITO

2.1 Yleistoimivaltuus rakentamistapaohjeiden antamiseen

Rakentamisen ohjaamiseksi tekninen lautakunta voi antaa alueellisia tai koko kuntaa koskevia rakentamistapaohjeita. Ohjeiden tulee edistää alueen ominaispiirteisiin ja paikallisiin erityisolosuhteisiin sopivaa ja kestäväää rakentamista.

2.2 Hyvä rakentamistapa

- *Rakennuksen käyttöiän on oltava käyttötarkoitus huomioon ottaen riittävän pitkä.*
- *Rakenteita ja laitteita suunniteltaessa ja valittaessa tulee ottaa huomioon rakennukselle suunniteltu käyttöikä. Rakenteiden ja laitteiden korjattavuus tulee ottaa huomioon myös tilavarauksissa.*
- *Rakentamisessa tulee käyttää materiaaleja, joiden kestävydestä, huollettavuudesta, korjattavuudesta ja käytöstä poistamisesta on kokemusta tai luotettavaa tietoa terveellisyydestä ja turvallisuudesta.*

2.3 Rakennetun ympäristön hoito ja valvonta

- *Rakennusta tulee hoitaa ja pitää kunnossa eikä sitä saa päästää rapistumaan korjauskelvottomaksi. Rakennuksen korjaamisessa on otettava huomioon kunkin rakennuksen ominaispiirteet, eikä korjaaminen saa johtaa tyyllillisesti ympäristöstä poikkeavaan lopputulokseen.*
- *Töhryt rakennuksen julkisivuista tulee poistaa mahdollisimman pian.*
- *Suojeltujen rakennusten tai muutoin kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten muutossuunnitelmista on pyydettävä museoviranomaisen lausunto.*
- *Kaavassa suojellulla tai muutoin arvokkaaksi arvioidulla alueella tulee ennen ympäristökuvaan vaikuttavien toimenpiteiden toteuttamista olla yhteydessä rakennusvalvontaviranomaiseen.*
- *Rakennukset, niiden ulkopuoliset osat, portit, aidat sekä sellaiset rakennelmat ja pienehköt laitokset, jotka vaikuttavat ympäristökuvaan, on pidettävä asianmukaisessa kunnossa ja niin, etteivät ne rumenna ympäristöä.*
- *Tontin sisäiset pelastusreitit on pidettävä vapaina.*
- *Kiinteistölle on varattava lumen varastoinnille riittävästi tilaa, lunta ei saa siirtää tie-, katu- tai yleisille alueille.*
- *Asemakaava-alueella tai kyläkeskuksen alueella sijaitsevaa tonttia, puistoa, yleisiä alueita tai rakentamattomia tontteja ei saa käyttää häiriötä aiheuttavaan tai ympäristöä rumentavaan ajoneuvojen, veneiden, koneiden, laitteiden tai tavaroiden varastointiin ja yli 10 m³ suuruiseen polttopuiden ulkovarastointiin asemakaavan vastaisesti.*

- *Rakennus ympäristöineen on pidettävä jatkuvasti siistissä kunnossa. Tämän toteamiseksi rakennusvalvontaviranomainen voi tarvittaessa järjestää maastokäyntejä tai pitää katselmuksia päättämäärä ajankohtina, joiden yhteydessä havaitut puutteet kirjataan ja ryhdytään asian vaatimiin toimenpiteisiin.*

Katselmusten ajankohdista ja alueista on ilmoitettava kiinteistön omistajille ja haltijoille.

2.4 Rakennuksen tai sen osan purkaminen

- *Rakennusvalvontaviranomainen voi edellyttää, että ennen purkamistyön käynnistämistä on esitettävä purkamissuunnitelma. Purkamisessa on kiinnitettävä erityistä huomiota purkamistyöstä aiheutuvien melu- ja pölyhaittojen rajoittamiseen sekä purkujätteen käsittelyyn että purkujätteen loppusijoittamiseen.*
- *Purkamisluvan myöntämisen edellytyksenä on, ettei purkaminen merkitse rakennetun ympäristöön sisältyvien perinne-, kauneus-, tai muiden arvojen hävittämistä. Tarvittaessa tulee purkamisesta pyytää museoviranomaisen lausunto.*
- *Rakennusvalvontaviranomainen voi erityisestä syystä rakennuksen purkamisen sisältävää rakennuslupahakemusta tai erillistä purkamislupahakemusta käsitellessään edellyttää, että hakija toimittaa selvityksen rakennuksen ja sen sisätilan historiallisesta tai rakennustaiteellisesta arvosta.*
- *Jos uuden rakennuksen rakentamista ei aloiteta välittömästi rakennuksen tai sen osan purkamisen jälkeen, niin tontti on viivytyksettä siistittävä purkamisen jäljiltä ja mahdollisesti vaurioitunut katu- ja muu yleinen alue on viivytyksettä korjattava ja siistittävä.*

3 RAKENTAMISEEN LIITTYVIÄ MÄÄRÄYKSIÄ

3.1 Rakennusten soveltuminen rakennettuun ympäristöön ja maisemaan

- *Rakentamisessa on mahdollisuuksien mukaan säilytettävä rakennuspaikan luonnonmukaisuus. Rakentamisella ei saa tuhota luonnon merkittäviä kauneusarvoja ja erikoisia luonnonesiintymiä, kuten siirtolohkareita ja kauniita yksittäispuita.*
- *Avoimeen maastoon rakennettaessa tulee erityistä huomiota kiinnittää rakennuksen korkeusasemaan, muotoon, ulkomateriaaleihin ja väritykseen. Rakennuspaikkaa tulee tarvittaessa maisemoida istutuksin. Maisemallisesti merkittävillä peltoalueilla rakentaminen tulee sijoittaa olemassa olevien pihapiirien ja metsäsaarekkeiden tuntumaan.*
- *Rakennustyön yhteydessä vaurioitunut tai muuten ympäristöä rumentava osa pihamaasta on istutuksin ja alueen käyttöön liittyvin järjestelyin saatettava kokonaisuuteen soveltuvaksi.*
- *Kulttuurihistoriallisesti arvokkailla alueilla rakennusten ja rakennusryhmien tulee maisemassa muodostaa ehjä kokonaisuus, jossa säilyy rakennusten perinteinen koko-*

ja sijaintihierarkia sekä julkisivumateriaalien yhtenäisyys ja arvokkaan miljööön eri osat erityispiirteineen.

- *Ennen hankkeeseen ryhtymistä, kunnan oikeusvaikutteisen kaava-alueen ulkopuolella, tulee selvittää hankealueelle kohdistuvat mahdolliset maakuntakaavan merkinnät ja määräykset, joilla voi olla merkitystä ko. hankkeen sijoittumisen tai ympäristöön sopivuuden suhteen.*
- *Teollisuus-, varasto ja tuotantorakennukset tulee sijoittaa rakennusalueen sille, että kiinteistön piha-alueen käyttö ei rumenna tie- tai katunäkymää tai maisemakuvaa. Rakennuksen sijoituksella ja järjestelyillä ohjataan tarvittavat varastointialueet sijoittuvaksi kiinteistön takapihalle.*
- *Rakennusten julkisivuissa ei saa käyttää maalaamatonta tai pinnoittamatonta sinkittyä peltiä eikä muitakaan kiiltäviä materiaaleja, ellei ole kysymys maisemassa näkymättömään paikkaan sijoittuvasta vähäisestä talousrakennuksesta.*
- *Rantarakentamisessa tulee rakennuksien julkisivujen olla ympäristöön soveltuvia, pääsääntöisesti puuta ja kiiltävien katemateriaalien käyttö on kielletty.*

3.2 Rakennusten ja rakennelmien korkeusasema

- *Rakennuksen korkeusaseman tulee sopeutua olemassa olevaan ympäristöön. Suunnittelussa on otettava huomioon tien tai katusuunnitelman mukaiset katukorkeudet. Rakennuslupapaperuksista tulee riittävällä tarkkuudella ilmetä rakennuspaikan ja ympäröivän alueen olemassa olevat ja suunnitellut korkeudet (mm. maanpinnan korkeudet, sokkeli- ja katukorkeudet).*
- *Kellarin lattiapintaa lukuun ottamatta on maanvastaisen lattian yläpinnan oltava vähintään 0,3 m rakennuksen ulkopuolella olevan maanpinnan yläpuolella.*

3.3 Aitaaminen

- *Aidan tulee materiaaleiltaan, korkeudeltaan ja muulta ulkoasultaan soveltua ympäristöön ja olla turvallinen.*
- *Katua vastassa oleva aita tai istutukset on toteutettava kokonaan tontin tai rakennuspaikan puolelle. Katujen liittymän näkemäalueella aidan tai istutusten tulee olla riittävän matalia, ettei siitä aiheudu haittaa liikenteelle.*
- *Tontille tai rakennuspaikalle rakennettava aita, ellei sitä sijoiteta rajalle, tulee sijoittaa siten, että se on piha-alueiden järjestelyjen kannalta tarkoituksenmukainen ja huollettavissa.*
- *Tonttien tai rakennuspaikkojen välisen ja rajalle sijoittuvan aidan tekemiseen ja kunnossapitämiseen ovat kummankin tontin tai rakennuspaikan haltijat velvolliset osallistumaan puoliksi kumpikin, jollei velvollisuuden muunlaiseen jakamiseen ole erityistä syytä. Mikäli asiasta ei sovita, siitä päättää rakennusvalvontaviranomainen.*

- *Aidan, joka ei ole naapuritontin tai -rakennuspaikan rajalla tekee ja pitää kunnossa tontin tai rakennuspaikan haltija.*

3.4 Piha-alue/Pihamaa

- *Pihamaata rakennettaessa on huolehdittava, että siitä tulee tontin tai rakennuspaikan käyttötarkoituksen edellyttämällä tavalla käyttökelpoinen, terveellinen, turvallinen, liikkumisesteetön ja viihtyisä ja ettei se aiheuta haittaa naapureille.*
- *Pihamaan korkeusaseman tulee sopeutua olemassa olevan ympäristön korkeusasemiin. Pihamaan korkeusasemaa ei saa ilman rakennusvalvontaviranomaisen lupaa muuttaa siitä, mitä rakennusluvassa vahvistetut piirustukset osoittavat.*
- *Pihamaan tasaus voidaan toteuttaa tarvittaessa pengertämällä tai tukimuureilla esteettömyys huomioiden.*
- *Luiskaaminen ja pengertäminen on tehtävä kokonaan omalla rakennuspaikalla siten, etteivät maa-ainekset ja sade- ja pintavedet valu naapurikiinteistölle tai katu- tai muulle yleiselle alueelle.*
- *Tukimuurin sijoittaminen naapurin rakennuspaikan rajalle edellyttää naapurikiinteistön omistajan suostumusta. Tukimuuria rajalle suunniteltaessa on otettava huomioon sen soveltuminen maastoon, korkeus ja huoltaminen sekä muut, erityisesti naapurin asemaan vaikuttavat, seikat. Erityisestä syystä rakennusvalvontaviranomainen voi antaa luvan rakentaa tukimuurin naapurin rajaan kiinni, vaikka naapuri ei ole antanut suostumusta.*

3.5 Maalämpökaivot

- *Toimenpideluvan lisäksi pohjavesialueella tulee selvittää tarve vesilain mukaisesta luvasta.*
- *I ja II pohjavesialueilla tulee tehdä erillinen selvitys lämpökaivojen rakentamisesta. Pohjavesialueilla ei saa käyttää pohjavedelle haitallisia lämmönkeruunesteitä.*
- *Maalämpöjärjestelmiä ei tule rakentaa kunnallisten vedenottamoiden lähistölle.*

3.6 Rakennuspaikan liikennejärjestelyt

- *Rakennuspaikan liikennejärjestelyt on suunniteltava niin, että ne eivät aiheuta vaaraa tai haittaa asukkaille tai ympäristölle.*
- *Rakennuspaikalle asemakaava-alueella saa rakentaa yhden kadulle tai tielle johtavan ajoneuvoliittymän. Rakennusvalvontaviranomainen voi sallia rakennettavaksi useamman ajoneuvoliittymän, mikäli se rakennuspaikan käytön kannalta on perusteltua.*

3.7 Hulevesien ja perustusten kuivatusvesien johtaminen

- *Sade- ja pintavesiä ei saa johtaa vesihuoltolaitoksen jätevesiverkostoon.*
- *Mikäli kiinteistö ei ole vesihuoltolaitoksen sadevesiverkoston toiminta-alueella on sade- ja pintavedet sekä salaojiin kertyvä vesi ensisijaisesti imeytettävä omalla kiinteistöllä tai mahdollisuuksien mukaan johdettava avo-ojajärjestelmään.*
- *Tontin hulevedet eivät saa valua suoraan tielle, kadulle, naapurin tai yleiselle alueelle.*
- *Avo-ojia ei saa täyttää, ellei selvitetä ojan täyttämisen vaikutuksia oman tontin ja naapuritonttien sade- ja pintavesien johtamiselle ja haittojen syntymistä ehkäistä.*

3.8 Vesihuolto

- *Vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella rakennus on liitettävä yleiseen vesijohto- ja viemäriverkostoon, mikäli se on kohtuullisesti järjestettävissä.*
- *Kiinteistöä varten tulee olla riittävästi laadultaan soveltuvaa talousvettä. Rakennettaessa kiinteistölle, jota ei ole liitetty vesihuoltolaitoksen vesijohtoon, tulee rakentajan tarvittaessa esittää selvitys talousveden laadusta ja riittävydestä rakennusluvan hakemisen yhteydessä.*

3.9 Jätehuoltoon liittyvät rakennelmat

- *Kaikkien kiinteistöjen, joissa syntyy jätettä, on järjestettävä jätehuolto jätelain ja kunnan jätehuoltomääräysten edellyttämällä tavalla.*
- *Jätteidenkeräysvälineet on sijoitettava niin, etteivät ne rumenna ympäristöä tai aiheuta hajuhaittoja. Jätteiden keräysvälineet tulisi sijoittaa katokseen tai aitaukseen ottaen huomioon tarvittava koko ja käyttötarkoitus. Sijoittamisessa on kiinnitettävä erityistä huomiota paloturvallisuuteen. Jätteen keräysvälineiden säilytyspaikat on lisäksi sijoitettava siten, että niiden tyhjentäminen jäteautolla on mahdollista.*
- *Jätteiden keräilyvälineet on sijoitettava riittävälle etäisyydelle asuinrakennuksista tai työpaikkahuoneistoista, jollei jättesäilytystä palo-osastoida ja siihen toteuteta riittävää ilmanvaihtoa. Omakotitalojen ja paritalojen jätteiden keräilyvälineet on sijoitettava riittävälle etäisyydelle ilmanvaihdon tuloilmaottoaukoista, vähimmäisetäisyys naapurirakennuksesta 5 metriä.*
- *Talous- ja käymäläjätteiden kompostointi tulee järjestää niin, ettei siitä aiheudu hajua tai maaperän tai talousveden likaantumisen vuoksi terveyshaittaa. Kompostointi on tehtävä ja sijoitettava siten, että eläinten pääsy kompostiin estyy.*

3.10 Jätevesi

- *Jätevedet on käsiteltävä ympäristösuojelulain 103 §:n ja 18 §:n, terveydensuojeluasetuksen 11 §:n sekä kunnan ympäristösuojelumääräysten mukaisesti. Lisäksi on noudatettava asetusta haja-asutusalueen jätevesikäsitelystä.*
- *Selvitys ja suunnitelmat jätevesien käsittelyjärjestelmästä tulee liittää rakennus- tai toimenpidelupahakemukseen taikka rakentamista koskevaan ilmoitukseen.*
- *Vesiosuuskunnan toiminta-alueelle rakennus on liitettävä yleiseen vesijohto- ja viemäriverkkoon, mikäli se on kohtuullisesti järjestettävissä.*

3.11 Mainos- tai muut vastaavat laitteet

- *Laite on kiinnitettävä tukevasti eikä se saa haitata julkisen tilan käyttöä eikä olla huomattavasti häiritsevä eikä muodostaa liikuntaestettä. Laitteen muodon, värityksen ja rakenteen on sovellettava rakennukseen ja ympäristöön. Laitteet on pidettävä kunnossa ja rikkiäiset on joko korjattava tai poistettava välittömästi.*

3.12 Osoitemerkintä

- *Rakennukseen on asennettava kadulta tai muulta liikenneväylältä selkeästi havaittavissa oleva osoitemerkintä ja se on pidettävä kunnossa.*
- *Milloin rakennus ei ulotu katuun, muuhun liikenneväylään tai tontin sisäiseen liikennealueeseen taikka sen välittömään läheisyyteen, osoitenumero tai sen osoittava ohjaus on sijoitettava myös kiinteistölle johtavan ajoväylän alkupäähän.*
- *Osoitenumeroinnin on oltava toteutettuna viimeistään rakennuksen käyttöönottotarkastuksessa.*
- *Yksityistien nimikilvet valmistetaan ja sijoitetaan kunnan antamia ohjeita noudattaen.*
- *Kun kiinteistölle saarella tai mantereella kuljetaan pääasiassa veneellä, osoitenumero kilpi sijoitetaan rantautumispaikan tuntumaan siten että se näkyy järvelle. Osoitenumero kilpeen voi lisäksi laittaa näkyville saaren nimen.*

4 RAKENTAMINEN ASEMAKAAVA-ALUEEN ULKOPUOLELLA, MUUT KUIN RANTA-ALUEET

4.1 Rakennuspaikka

- *Asemakaava-alueen ulkopuolella uuden rakennuspaikan pinta-alan tulee olla asuinrakennukselle vähintään 5000 m² ja loma-asunnolle vähintään 3000 m².*
- *Tämän pykälän määräyksiä ei sovelleta alueella, jolla on voimassa rakennuskielto asemakaavan laatimista varten.*
- *Rakennuspaikan tulee olla sijainniltaan, muodoltaan, maastosuhteiltaan ja maaperältään sekä maisemallisesti tarkoitukseen sovelias sekä pinta-alaltaan rakennuksen käyttötarkoitukseen riittävä.*

4.2 Rakentamisen määrä

- *Ellei muuta ole määrätty rakennuspaikan sallittu kerrosala saa olla enintään 10 % rakennuspaikan pinta-alasta.*

Rakennuksen pääasiallisen käyttötarkoituksen mukaisia tiloja voidaan sijoittaa myös maanpinnan alapuolelle tai ullakolle, huomioon ottaen käyttötarkoitus sekä soveltuminen rakennettuun ympäristöön.

- *Rakennusvalvontaviranomainen voi antaa luvan rakentaa maatilan talouskeskuksen yhteyteen siihen sopeutuvaa elinkeinoa palvelevia rakennuksia.*
- *Rakennusvalvontaviranomainen voi antaa luvan rakentaa toisen yksiasuntoisen asuinrakennuksen.*

4.3 Rakennusten ja rakennelmien sijoittuminen

- *Milloin taajaman asemakaava-alueella ei ole määrätty rakennusala, rakennuksen etäisyys rakennuspaikan rajasta tulee olla vähintään 4 metriä. Muilla alueilla tulee rakennuksen etäisyys rakennuspaikan rajasta olla vähintään 5 metriä ja toisen omistamalla tai hallitsemalla maalla olevasta rakennuksesta vähintään 10 metriä.*
- *Palovaarallista rakennusta (esim. savusauna) ei saa sijoittaa 15 metriä lähemmäksi toisen omistamaa tai hallitsemaa maata eikä 20 metriä lähemmäksi rakennusta, joka on toisen omistamalla tai hallitsemalla maalla.*
- *Uutta rakennuspaikkaa ei saa muodostaa siten, että etäisyys lähimmästä asuinrakennuksesta kantatie 62 keskiviivaan olisi alle 70 metriä ja muiden maanteiden osalta 20 metriä. Jos rakennus tai rakennelma sijoittuu lähemmäksi kuin 12 metriä yksityistien keskilinjasta, tulee sijoitukselle tarvittaessa saada tielautakunnan lupa.*
- *Rakennushankkeeseen ryhtyvän tulee selvittää vaadittavat varoetäisyydet johtoihin ja kaapeleihin. Johdot ja etäisyydet johtoihin on esitettävä rakennussuunnitelmissa.*

5 RAKENTAMINEN RANTA-ALUEELLA

5.1 Rakennuspaikka

- *Rantaan rajoittuvan uuden, pysyvän asumisen rakennuspaikan pinta-alan tulee olla vähintään 5000 m² ja loma-asunnon rakennuspaikan pinta-alan vähintään 3000 m².*
- *Vesistön rannalla olevan uuden rakennuspaikan vesistöön tai vesijätöalueeseen rajoittuvan rajan pituuden tulee olla vähintään 50 metriä.*
- *Rakennuspaikan tulee olla sijainniltaan, muodoltaan, maasto-olosuhteiltaan ja maaperältään sekä maisemallisesti tarkoitukseen sovelias sekä pinta-alaltaan rakennuksen käyttötarkoitukseen riittävä.*
- *Rakennuspaikan muodon, koon ja korkeusaseman tulee olla sellainen, että rakennukset voidaan sijoittaa alueelle, jolla ei ole sortuma- tai tulvavaaraa.*
- *Tarvittaessa rakennusluvan tai poikkeamisluvan yhteydessä pyydetään lausunto ELY-keskukselta vakituisen asuinrakennuksen tai loma-asunnon rakentamiselle norpan esiintymisalueiden läheisyydessä.*

5.2 Rakentamisen määrä

- *Ellei oikeusvaikutteisessa kaavassa muuta määrätä, on kaavaan merkityn loma-asuntokäyttöön tarkoitetun rakennuspaikan yhteenlaskettu rakennusoikeus 150 k-m², pinta-alaltaan yli 4000 m² rakennuspaikan rakennusoikeus 200 k-m² ja pinta-alaltaan yli 5000 m² rakennuspaikan rakennusoikeus 250 k-m².*
- *Ellei oikeusvaikutteisessa kaavassa muuta määrätä, on kaavaan merkityn ympäri-voitiseen asuinkäyttöön tarkoitetun rakennuspaikan yhteenlaskettu rakennusoikeus 250 k-m², pinta-alaltaan yli 6000 m² rakennuspaikan rakennusoikeus 300 k-m² ja pinta-alaltaan yli 7000 m² rakennuspaikan rakennusoikeus 350 k-m².*
- *Ranta-alueella olevalle rakennuspaikalle saa rakentaa enintään yhden, yksiasuntoisen enintään kaksikerroksinen asuinrakennuksen tai loma-asunnon. Lisäksi saa rakentaa rakennuspaikan käyttötarkoitukseen liittyviä talousrakennuksia enintään 4 rakennusta, ellei erityisestä syystä muuta johdu. Kaikkien rakennusten tulee sijaita samassa pihapiirissä.*
- *Rantasaunan kerrosala saa olla enintään 30 m² ja avoimen katetun kuistin ala enintään 50 % rantasaunan kerrosalasta. Rantasaunan kerrosaluku on 1, matala parvi (alle 1,6 m) on sallittu. Rantasaunassa tulee olla saunatiloja (löylyhuone, pesuhuone, pukuhuone) vähintään 1/3 rakennuksen kerrosalasta.*
- *Pieni rantasauna, enintään 15 k-m² ja katettu terassi 10 m². Muuten samat määräykset kuin rantasaunassa.*
- *Vierasmajan suurin sallittu kerrosala saa olla enintään 40 k-m². Yhden vierasmajan rakentaminen on sallittua jos rakennuspaikan koko on yli 4000 m². Vierasmajassa sallittuja tiloja ovat oleskelutilat, makuutilat, keittiö, WC ja pesutilat. Vierasmajassa ei*

saa olla sauna. Vierasmajassa voi olla tulisija. Vierasmaja on rakennuspaikalla olevan päärakennuksen talousrakennus eikä se saa muodosta uutta rakennuspaikkaa.

- *Loma-asunnon ja saunan lisäksi voidaan rakentaa erillisiä talousrakennuksia. Talousrakennusten tulee olla massaltaan ja pinta-alaltaan pienempiä kuin päärakennus.*
- *Rakennuspaikalle voidaan rakentaa avoin, pinta-alaltaan enintään 40 m²:n suuruinen venekatos.*
- *Edellä mainitut rakentamisen määrän rajoitukset ranta-alueella eivät koske elinkeinon harjoittamiseen tarkoitettujen rakennusten rakentamista eivätkä maatalouden talouskeskuksia, jonne saa rakentaa elinkeinon harjoittamisen kannalta tarpeellisia asuinrakennuksia, maatilamatkailua palvelevia rakennuksia ja talousrakennuksia.*
- *Rakennuspaikan sijaitessa saarella on rakennuslupaa haettaessa annettava selvitys käytettävistä auto- ja venepaikasta mantereella.*

5.3 Rakentamisen sijoittuminen

- *Rakennettaessa ranta-alueille tulee erityistä huomiota kiinnittää rakennusten korkeusasemaan, muotoon, ulkomateriaaleihin ja väritykseen. Katemateriaalien tulee olla himmeäpintaisia tai himmeiksi pintakäsiteltyjä.*
- *Rakennuksen etäisyyden rantaviivasta ja rakennusten sijainnin rakennuspaikalla tulee olla sellainen, että maiseman luonnonmukaisuus mahdollisuuksien mukaan säilyy.*
- *Rakennuspaikalla tulee ranta-alueen puusto pääosin säilyttää ja vain sen harventaminen on sallittua.*

*Rakennuksen vähimmäisetäisyys keskivedenkorkeuden mukaisesta rantaviivasta: -
Asuinrakennus ja rakennus,*

<i>kerrosala on yli 120 m²</i>	<i>vähintään 40 m</i>
<i>- Rakennus, kerrosala on alle 120 m²</i>	<i>vähintään 25 m</i>
<i>- Rantasauna, kerrosala on alle 30 m²</i>	<i>vähintään 15 m</i>
<i>- Pieni rantasauna, kerrosala alle 15 m²</i>	<i>vähintään 10 m</i>
<i>- Huvimaja, grillikatos, laavu, verkkovaja, kesäkeittiö tms. alle 12 m²</i>	<i>vähintään 10 m</i>
<i>- Vierasmaja, kerrosala on alle 40 m²</i>	<i>vähintään 25 m</i>

Uuden rakennuksen voi rakentaa rakennuspaikalle entisen rakennuksen paikalle, jos rakennuspaikalla ei ole muuta rakentamiseen soveltuvaa rakennusaluetta.

- *Alin suositeltava rakennuskorkeus, jonka alapuolelle ei ole syytä sijoittaa vettymisestä vahinkoa kärsiviä rakenteita, on 0,5 metriä tulvakorkeutta (HW 1/100) korkeammalla. HW 1/100-arvo on kerran 100 vuodessa esiintyvä tulvakorkeus. Jos vesistön mitattua*

ylävesirajaa ei ole tiedossa, niin alimman vettymisestä vahinkoa kärsivän rakenteen on oltava 1,5 metriä keskiveden korkeuden yläpuolella.

- *Ulkokäymälän tulee olla tiivispohjainen. Se on sijoitettava vähintään 10 m:n etäisyydelle naapurin rajasta ja vähintään 30 m:n etäisyydelle rantaviivasta ylävesirajan yläpuolelle.*
- *Venevaja, joka sijaitsee vesirajassa, tulee sijoittaa maisemaltaan sopivaan paikkaan. Harjan suunnan tulee olla kohtisuorassa rantaan nähden ja venevajan harjan korkeuden sopusuhtainen maisemaan nähden.*
- *Rakennuksen sijoittamisessa on aina otettava huomioon maiseman erityispiirteet. Rakennusvalvontaviranomainen voi määrätä rakennuksen rakennettavaksi edellä esitettyjä metrimääriä kauemmaksi, mikäli se alueen erityispiirteet huomioiden on tarpeen.*

6 RAKENTAMISEN OHJAAMINEN ASEMAKAAVAN ALUEELLA

6.1 Asuinrakennusten määrä

- *Asemakaava-alueen asuinrakennuksen rakennuspaikalle saa rakentaa yhden asuinrakennuksen, mikäli asemakaava ei muuta määrää.*

6.2 Talousrakennukset ja rakennelmat

- *Asemakaava-alueella asuintontille saa päärakennuksen lisäksi rakentaa yhteensä enintään 4 kpl talousrakennuksia taikka rakennelmia.*
- *Talousrakennuksen tulee olla yksikerroksinen ja harjakorkeuden pienempi kuin asuinrakennuksen sekä kooltaan asuinrakennukselle alisteisia. Talousrakennusten tulee kate- ja seinämateriaaleiltaan sekä väritykseltään sopeutua päärakennuksen ratkaisuihin.*

Talousrakennusten tulee katemateriaaliltaan ja kateväriltään olla yhteneväinen päärakennuksen kanssa. Seinämateriaalin ja -värityksen tulee sopeutua päärakennuksen väritykseen.

6.3 Talousrakennusten ja rakennelmien sijoittuminen

- *Rakennelmat ja laitteet on sijoitettava ensisijaisesti asemakaavan osoittamalle rakennusosalalle.*
- *Vajat, rakennelmat ja laitteet kuten pienet autosuojat, varastot, puutarhamajat, kasvihuoneet, pihagrillit, maakellarit, jätekatokset, leikkimökit ja muut vastaavat on sijoitettava tontille siten, etteivät ne aiheuta haittaa naapurille tai rumenna ympäristöä.*

6.4 Tontin rajan ylittäminen katualueen tai muun yleisen alueen puolelle

- *Rakenteiden ulottumiseen katualueelle on aina saatava alueen haltijan lupa. Rakennuksen portaita, laitteita tai muita vastaavia (maan pinnan tasolla tai lähellä maan pintaa olevia) ulokkeita ei saa sijoittaa katualueelle.*

6.5 Asemakaavoja täydentäviä muita mahdollisia määräyksiä

- *Ellei asemakaavassa ole toisin määrätty, tontille tulee rakentaa yksi autopaikka yhtä asuntoa kohden. Kiinteistön toteutettaviksi määräytyistä autopaikoista vähintään 10 % on jätettävä nimeämättömiksi ns. vieraspaikoiksi.*
- *Liikuntarajoitteisten autopaikat tulee sijoittaa rakennuksen sisäänkäyntiin nähden tarkoituksenmukaisesti ja ne tulee merkitä asianmukaisella tunnuksella. Näiltä autopaikoilta ja rakennuspaikan rajalta on oltava soveltuva kulkuväylä rakennukseen ja sitä palveleviin tiloihin. Autopaikat on järjestettävä siten, että asuminen ja piha-alueen käyttö häiriintyvät mahdollisimman vähän.*

7 YLEISET ALUEET ASEMAKAAVA-ALUEILLA JA JULKINEN ULKOTILA

7.1 Julkisen ulkotilan määrittelmä

- *Julkisella ulkotilalla tarkoitetaan tilaa, joka asemakaavassa on määritelty liikenne-, katu-, tori-, puisto- tai virkistysalueeksi tai joka on asemakaava-alueen ulkopuolella edellä mainitussa käytössä.*

7.2 Julkisen ulkotilan rakennelmat ja ulkokalusteet

- *Julkiseen ulkotilaan sijoitettavien rakennelmien koon, rakenteen ja ulkoasun on oltava maisemakuvaan sopivia. Ne eivät saa estää liikkumista ja toimimista.*

Jakokaapit ja vastaavat tekniset laitteet on sijoitettava rakennuksiin tai siten, etteivät ne häiritse kadun käyttöä ja kunnossa- ja puhtaanapitoa eivätkä maisemakuvaa.

- *Mastot ja vastaavat tekniset pylväät on sijoitettava niin, etteivät ne riko tarpeettomasti maisemaa eivätkä aiheuta haittaa naapureille.*
- *Antennit ja muut vastaavat on pyrittävä sijoittamaan jo olemassa oleviin mastoihin tai kerrostalojen katoille.*

7.3 Julkisen ulkotilan mainos- taikka muut laitteet

- *Katu-, tori-, puisto- tai muulle alueelle ei saa sijoittaa siirrettäviä myynti- tiedotus- ja mainoslaitteita siten, että ne vaarantavat turvallisuutta, haittaavat kadun käyttämistä tai kunnossa- ja puhtaanapitoa tai ovat maisemakuvallisesti sopimattomia. Laitteiden sijoittamiseen tulee saada lupa alueen omistajalta tai haltijalta.*

7.4 Tapahtumien järjestäminen

- *Erilaisten tapahtumien järjestämistä varten voidaan julkiseen ulkotilaan pystyttää yleisöteltoja ja muita vastaavia siirrettäviä rakennuksia ja rakennelmia ilman rakennusvalvontaviranomaisen lupaa niin, että ne voivat olla pystytettyinä paikallaan ja käytössä korkeintaan 1 viikon.*
- *Tapahtumien järjestäjien tulee kuitenkin noudattaa pelastus-, ympäristö- ja terveysvalvonnan viranomaisten määräyksiä. Tapahtuman järjestämisellä ja alueen käytöllä tulee olla alueen omistajan tai haltijan suostumus.*
- *Teltoissa on oltava yleisömäärään nähden riittävästi opastettuja poistumisreittejä ja alkusammutuskalustoa. Teltat on kiinnitettävä tukevasti maahan. Tapahtumien jälkeen kaikki rakennukset ja rakennelmat on poistettava viipymättä ja tapahtuma-alue siistittävä.*
- *Vahingoittunut tai likaantunut katu- tai muu alue on kunnostettava ja siistittävä välittömästi.*
- *Tapahtumia järjestettäessä on huolehdittava riittävästä jätehuolto- ja käymäläjärjestelyistä jätehuoltosuunnitelmineen sekä häiritsevän melun ennalta ehkäisystä.*
- *Mikäli tapahtuman johdosta on muutettava liikennejärjestelyjä, järjestäjän on lisäksi hankittava lupa liikennejärjestelyn muuttamiseen liikennejärjestelyistä vastaavalta viranomaiselta.*

8 RAKENTAMINEN ALUEILLA, JOILLA ON ERITYISIÄ MAANKÄYTÖN JA RAKENTAMISEN RAJOITUKSIA

8.1 Pilaantuneet maat rakentamisessa

- *Rakennushankkeeseen ryhtyvän on tarvittaessa selvitettävä rakennuspaikan maaperän mahdollinen pilaantuneisuus. Tehty selvitys ja selvitys niistä toimenpiteistä, joihin on tarpeen ryhtyä saastuneisuuden johdosta, tulee liittää rakennuslupa-asiakirjoihin.*

8.2 Tärinä- sekä melualueet ja melun torjunta sekä rakennuksissa että piha-alueilla

- *Tarvittaessa hakijan on liitettävä rakennuslupahakemukseen melu- ja tärinätarkastelu ja selvitys haittojen ehkäisemiseksi.*
- *Rakennusten sijoittelussa, suunnittelussa ja rakentamisessa on kiinnitettävä huomiota ympäristömelun torjuntaan. Rakennusten eri tilojen ja piha-alueiden suunnittelussa tulee noudattaa enimmäisäänitasojen osalta asiasta erikseen annettuja määräyksiä.*
- *Eryteisesti ympäristömelulle herkkien toimintojen sijoittelussa tulee huomioida, että rakennukset sijoitetaan mahdollisimman kauan meluhaittaa aiheuttavasta kohteesta (esim. päiväkodit ja vastaavat)*

8.3 Radon-alueet

- *Rakennuksen alapohjarakenteita suunniteltaessa ja rakennettaessa on varmistuttava, ettei maaperän tai täyttösoran radon pääse huonetiloihin. Uusi asunto tulee suunnitella ja rakentaa siten, että radonpitoisuus ei ylitä arvoa 200 Bq/m³.*

8.4 Rakentaminen pohjavesialueilla

- *Pohjaveden suojeleluun on kiinnitettävä erityistä huomiota pohjavesialueilla.*
- *Vedenottamon lähialueelle ei tule rakentaa toimintoja, joiden toiminta voi aiheuttaa riskiä vedenottamon käyttämälle raakavedelle tai vedenottamon toiminnalle.*
- *Kaivettaessa on jätettävä pohjaveden ylimmän pinnan ja maanpinnan välille vähintään 2 metrin suojakerros. Täyttöjä tehtäessä täyttöainesten on oltava laadultaan täyttöön soveltuvia, puhtaita maa-aineksia. Rakennusvalvonta- ja ympäristönsuojeluviranomainen voivat tarvittaessa vaatia rakentajalta selvitystä suojakerroksen riittävydestä ja täyttömaiden puhtaudesta. Pohjavesialueelle rakennettaessa vaikutuksista pohjaveden laatuun ja pohjavesipinnan tasoon sekä liitettävä tämä selvitys lupahakemukseen.*
- *1,2 ja e –luokan pohjavesialueilla sekä vedenhankintavesistön valuma-alueella öljy- ja polttonestesäiliöt sekä muut vaarallisten aineiden säiliöt tulee sijoittaa maan päälle. Ne on rakennettava kaksivaippaisena rakenteena tai varustettava sellaisella suoja-altaalla ja varolaitteella, joka estää suorat valumat maastoon säiliön rikkoutuessa tai muun vahingon yhteydessä.*

9 LUPAJÄRJESTELMÄT

9.1 Ilmoitusmenettely

- *Ilmoitusmenettelyä sovelletaan merkitykseltään ja vaikutukseltaan vähäiseen rakentamiseen, rakennus- tai toimenpideluvan asemesta. Taulukko 9.3.*
- *Rakennusvalvontaviranomaisen tulee ilmoituksen sijasta edellyttää rakennus- tai toimenpideluvan hakemista, jos se yleisen edun tai naapurin oikeusturvan kannalta on tarpeen*
- *Terveydensuojelu- ja elintarvikelain mukaisten valvontakohteiden ilmoitusmenettelystä säädetään terveydensuojelu- ja elintarvikelaissa erikseen. Näiden kohteiden osalta toiminnasta vastaavan on oltava yhteydessä terveysvalvontaan.*
- *Ilmoituksenvaraiseen työhön voi ryhtyä 14 vuorokautta sen jälkeen, kun asianomainen on tehnyt tätä koskevan kirjallisen rakentamisilmoituksen rakennusvalvontaviranomaiselle.*

Ilmoitus raukeaa, jollei toimenpidettä ole aloitettu ja saatettu loppuun kolmen vuoden kuluessa ilmoituksen tekemisestä.

9.2 Talousrakennuksen ilmoituksenvaraisuus

- *Ilmoitusmenettelyä voidaan soveltaa pienehkön, enintään 25 m²:n suuruisen muun talousrakennuksen kuin saunarakennuksen rakentamiseen asemakaava-alueen ulkopuolella.*
- *Ilmoitusmenettelyä voidaan soveltaa maatalouden harjoittamisen kannalta tarpeellisen enintään 100 m²:n suuruisen muun talousrakennuksen kuin saunarakennuksen rakentamiseen.*

9.3 Lupamenettelystä vapautetut rakennelmat asuin- ja lomarakennuspaikoilla

- Rakennuspaikalla jo olevan asuin- ja lomarakennuksen pihapiiriin kuuluva katos (ei moottoriajoneuvokatos tai rakennukseen liittyvä katos), huvimaja, grillikota/katos, pihavarasto, vaja, aitta, maakellari, kasvihuone, leikkimökki, kesäkeittiö kun:
  1. rakennelma pohjapinta-alaltaan alle 12 m² ja alaan sisältyy myös katoksen ala ja harjakorkeus alle 3,5 m
  2. edellä mainittujen rakennelmien ja talousrakennusten määrä rakentamisen jälkeen on korkeintaan neljä
  3. rakentamisella ei ylitetä rakennuspaikan sallittua kerrosalaa
  4. rakennusjärjestyksen kohdan 5.3 etäisyysvaatimukset muihin rakennuksiin, rantaan ja rajoihin täyttyvät
  5. rakennelmat sijoittuvat kaavoitetulla alueella kaavan mukaiselle rakennusalalle
  6. rakentaminen ei sijoitu kulttuurihistoriallisen ympäristöön tai suojellun rakennuksen pihapiiriin
  7. rakentamisessa noudatetaan asemakaavan ja rakennusjärjestyksen määräyksiä
  8. rakennelma sopeutuu muodon, värityksen ja rakenteiden puolesta ympäristöön
- Mikäli edellä mainitut määräykset eivät täyty, toimenpidelupa on haettava. Moottoriajoneuvotalli ja -katos, sauna ja vierasmaja käsitellään aina rakennuslupana.
- Rakennelmat, jotka eivät edellytä lupa- tai ilmoitusmenettelyä, on rakennettava rakenteellisesti käyttötarkoitukseensa sopiviksi ja turvallisiksi. Rakennelmat on tehtävä kaavan, säädösten ja määräysten mukaiselle etäisyydelle naapurin rajasta ja rakennuksista, maantielain mukaisen suoja- ja näkemäalueen ulkopuolelle, ympäristöön sopeutuviksi ja sellaisiksi, ettei niistä aiheudu naapureille tai ympäristölle kohtuutonta haittaa.
- Mikäli toteutettu toimenpide rumentaa ympäristöä, ei täytä ulkoasultaan kohtuullisia vaatimuksia, ei sovellu ympäristöönsä tai haittaa naapurin kohtuuttomasti, voi rakennusvalvonta velvoittaa haltijaa purkamaan tai muuttamaan tehdyn talousrakennuksen ja rakennelman.
- Vapautukset eivät ole voimassa, mikäli toimenpide sijoittuu valtakunnallisesti merkittävään rakennettuun kulttuuriympäristöön tai alueella on rakennuksen tai sen ympäristön rakennussuojelua tarkoittava määräys tai rakentaminen on vastoin voimassa olevaa asemakaavaa tai oikeusvaikutteista yleiskaavaa.

9.4 Toimenpiteiden ilmoituksenvaraisuus

- *Maankäyttö- ja rakennuslain 126 §:n ja asetuksen 62 ja 63 §:n nojalla määrätään toimenpideluvan hakemisesta tai ilmoitusmenettelyn seuraavasti:*

Vapautettu -	OSA-ALUEJAKO: Asemakaava 1		
Toimenpidelupa haettava T	Ranta-alue 2		
Ilmoitus tehtävä I	Muu alue 3		
TOIMENPIDE	1	2	3
1. RAKENNELMA:			
Esiintymislava, asiakasterassi	T	T	I
Kattamaton terassi yli 50 cm korkea ja yli 20 m ²	I	I	-
Kiinteistökohtainen jäteveden käsittelyn järjestelmä	T	T	T
Huvimaja, grillikatos, jätekatos, laavu, verkkovaja, aitta tms. alle 12 m ²	-	-	-
Kesäkeittiö, aitta, varasto, tms. 12 m ² - 25 m ²	T	I	I
Kuivakäymälä	Ei mahd.	-	-
Myyntikoju/kioski	T	T	I
Asuntovaunualue tai vastaava	T	T	T
Katsomo tai muu urheilu- ja kokoontumispaikka	T	T	I
Yleisötelta, paikallaan yli viikon	T	T	I
3. LIIKUTELTAVA LAITE			
Asuntovaunu, -auto tai -laiva käytössä, joka ei liity tavanomaiseen retkeilyyn tai veneilyyn.	T	T	T
4. ERILLISLAITE			
Masto, piippu	T	T	T
Varastointisäiliö (lietesäiliö, laakasiilo, kontti, ym.)	T	T	T
Hiihtohissi	T	T	T
Muistomerkki	I	I	I
Suurehko antenni	T	T	I
Tuulivoimala alle 30 m (Kiinteistökohtainen)	T	T	T
Suurehko valaisinpylväs tai vastaava	T	T	I
Maalämpöjärjestelmän rakentaminen olemassa olevaan kiinteistöön	T	T	T

5. VESIRAJALAITTE (rakentaminen)			
-suurehko laitur (yli 15 m pitkä tai yli 30 m ²)	T	T	-
6. SÄILYTYS TAI VARASTOINTIALUE			
-muusta alueesta erotettu suurehko varastointi- tai pysäköintialue taikka tällaiseen alueeseen verrattava alue	T	T	T
7. JULKISIVUTOIMENPIDE			
-rakennuksen julkisivun tai kattomuodon muuttaminen	T	T	T
-ulkoverhouksen tai vesikatteen rakennusaineen tai väriytyksen muuttaminen	I	I	-
-katukuvaan vaikuttavan markiisin rakentaminen	I	-	-
-ikkunajaon muuttaminen	T	I	-
- parvekkeen tai terassin lasittaminen pinta-ala < 20 m ²	I	-	-
-valokatteen asentamisen avoterassille, terassin pinta-ala < 20 m ²	I	-	-
8. MAINOSTOIMENPIDE			
-muun kuin luonnonsuojelulaissa säädetyn rakennelman, tekstin tai kuvan asettaminen ulkosalle mainos tai muussa kaupallisessa tarkoituksessa taikka ikkunaa peittävän mainoksen pysyvä tai pitkäaikainen asettaminen	I	I	-
9. AITAAMINEN			
-rakennettuun ympäristöön liittyvä, erottava, kiinteä aita tai kadun reunusmuuri, enintään 1,2 m	I	I	-
-yli 1,2 m korkea kiinteä aita	T	T	I
10. JÄTEVESIJÄRJESTELMÄT			
-olemassa olevan kiinteistön jätevesijärjestelmän rakentaminen tai peruskorjaaminen viemäriverkoston ulkopuolella tai pienpuhdistamon asennus	T	T	T
11. AURINKOPANEELIT			
Kaupunkikuvaan tai ympäristöön merkittävästi vaikuttavan aurinkopaneelin tai – keräimen asentaminen tai rakentaminen mikäli paneelien yhteenlaskettu pinta-ala on > 40 m ²	T	T	I
kaupunkikuvaan tai ympäristöön merkittävästi vaikuttavan aurinkopaneelin tai – keräimen asentaminen tai rakentaminen mikäli keräimien yhteenlaskettu pinta-ala on < 40 m ²	T	I	-

- Lappeen suuntaisesti asennettavien aurinkopaneelien tai – keräimien asentaminen ei vaadi normaalisti lupaa. Jos rakennus on osoitettu asemakaavassa tai oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa suojeltavaksi, **maakunnallisesti** suojeltavaksi tai sijoittuu valtakunnallisesti, **maakunnallisesti** merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön alueelle, aurinkopaneelit ja -keräimet edellyttävät aina luvan hakemista rakennusvalvontaviranomaiselta.
- *Taulukkoa ei sovelleta, jos rakennelmat täyttävät rakennuksen määritelmän.*
- *Sellaiset pihamaan rakenteet ja laitteet (esim. kattamattomat terassit), jotka eivät edellytä lupa- tai ilmoitusmenettelyä, on näiden ennakkovalvonnan toimenpiteiden puuttuessaakin rakennettava säännösten ja määräysten mukaiselle etäisyydelle naapurin rajasta ja rakennuksista, niiden on sopeuduttava ympäristöön eikä niistä saa aiheutua naapurille kohtuutonta haittaa.*
- *Jos mainostoimenpide tai rakennelman, vajan taikka aidan rakentaminen suoritetaan **rakentamistapaohjeen ja rakentamismääräysten** mukaisesti, on ilmoitusmenettely riittävä, ellei rakennusvalvontaviranomainen edellytä erityisestä syystä luvan hakemista.*
- *Pientaloalueilla lautasantenni sijoitetaan ensisijaisesti pihatasolle. Mikäli antenni sijoitetaan rakennuksen katolle, on se asennettava katukuvaa häiritsemättömään paikkaan. Lautasantennin väriksi valitaan näkyvän katon tai tausta-seinän väri.*
- *Toimenpidelupaa ei tarvita:*
  - *asuinhuoneiston kokonaan sisäänvedetyn parvekkeen lasittamiseen*
  - *korkeintaan 3 m²:n suuruisen aitauksen, katoksen tai suojan rakentamiseen jätteiden keräilyä varten*
  - *ilmalämpöpumpun*
  - *erilliset kattamattomat terassit jotka ovat alle 50 cm korkeudella maanpinnasta*

Vaikka toimenpiteen toteuttaminen ei vaadi lupaa, tulee rakentamisessa noudattaa asemakaavan määräyksiä ja ko. rakentamisen liittyviä säännöksiä. Suojelluissa rakennuksissa tulee ottaa huomioon rakennussuojelusta aiheutuvat vaatimukset.

- Parveke- tai terassilasituksen toteuttamiseen tulee hakea toimenpidelupa, mikäli lasituksen avautuvuus on alle 50 % tai rakentaminen edellyttää palo-osastointia.
- **Rakennettavan/perustettavan elintarvikehuoneiston tulee täyttää elintarvikelainsäädännön vaatimukset.** koskee myös liikkuvia elintarvikehuoneistoja, joilla tarkoitetaan elintarvikelaissa mitä tahansa siirrettävää tai väliaikaista (koottavissa tai purettavissa olevaa, paikasta toiseen siirrettävää) elintarvikkeiden myynti- tai käsittelypaikkaa tai -laitteistoa, kuten esimerkiksi liikkuvaa kioskia, myyntiautoa tai -kojua, telttakatosta, jne.
- **Suurehkon laiturin rakentamisen yhteydessä on tarvittaessa selvitettävä mahdollisen vesitalousluvan tarve.**

10 RAKENNUSTYÖN AIKAISET JÄRJESTELYT

10.1 Työmaan perustaminen, hoitaminen ja purkaminen

- *Työmaa on erotettava ympäristöstään tarkoituksenmukaisesti, tarvittaessa aitaamalla. Työmaa-aidan koon, rakenteen, materiaalin ja värin on sopeuduttava ympäristöön.*
- *Maisemallisesti arvokkaat puut ja merkittävät luonnontilaiset tontinosat tulee suojata työmaa-aikana huolellisesti. Rakennusvalvontaviranomainen voi edellyttää lupahakemuksen käsittelyn yhteydessä tai rakennustyötä valvottaessa rakentajaa laatimaan tarvittavan suojaussuunnitelman.*
- *Työmaa on pidettävä hyvässä ja siistissä järjestyksessä. Työmaata on hoidettava niin, ettei siitä aiheudu henkilö- tai omaisuusvahinkoja, liikenne- ja muita häiriöitä tai kohtuutonta muuta haittaa ympäristölle.*
- *Työmaalla rakennusmateriaalit on säilytettävä suojattuina. Rakentamiseen ei saa käyttää vaurioituneita materiaaleja tai rakennusosia.*
- *Rakennustyön jälkeen työmaan huoltorakennukset ja työmaa-aidat yms. työmaarakenteet on poistettava viipymättä ja työmaa-alue on siistittävä. Vahingoittunut katu- tai muu alue on pantava viivytyksettä kuntoon.*
- *Hulevesijärjestelmät tulee rakentaa mahdollisuuksien mukaan työmaan alkuvaiheessa.*

10.2 Katu- tai muun yleisen alueen käyttäminen ja katualueen työlupa

- *Tien- tai kadunpitäjä voi myöntää hakemuksesta oikeuden määräjäksi käyttää katu- tai muuta yleistä aluetta työmaata ja sen huoltotiloja varten. Hakemukseen on sisällytettävä tarpeelliset suunnitelmat työmaan aitaamisesta, jätehuollon, ajoneuvo- ja erityisesti jalankulkuliikenteen turvallisesta järjestämisestä sekä melu- ja pölyhaittojen rajoittamisesta.*
- *Poikkeavista liikennejärjestelyistä tulee ilmoittaa alueen pelastusviranomaiselle.*

10.3 Työmaataulu

- *Vähintään 3 kuukauden kestäväälle rakennustyömaalle on pystytettävä työmaataulu tai -kyltti, josta ilmenevät työn kohde, työstä vastaavat tahot ja yhteystiedot sekä kohteen arvioitu valmistumisajankohta.*
- *Omakotityömaan kyltin tulee olla vähintään 0,5 m x 0,5 m suuruinen säänkestävä kyltti, josta ilmenevät työn kohde ja rakennuttaja.*

10.4 Tilapäiset työmaarakennukset

- *Rakennustyön jälkeen työmaan huoltorakennukset ja työmaa-aidat yms. työmaarakenteet on poistettava viipymättä ja työmaa-alue on siistittävä. Vahingoittunut katu- tai muu alue on pantava viivytyksettä katualueen haltijan edellyttämään kuntoon.*

10.5 Työmaan jätehuolto

- *Työmaan jätehuollon tulee olla suunnitelmallista. Työmaa tulee olla riittävästi varusteltu jätehuollon järjestämiseksi.*

11 MÄÄRÄYSTEN VALVONTA, NOUDATTAMINEN JA POIKKEAMINEN

11.1 Määräyksistä poikkeaminen

- *Poikkeuksia tämän rakennusjärjestyksen säännöksistä voi myöntää hallintosäännössä määrätty viranomainen ja vähäisiä poikkeuksia rakennusluvan myöntävä viranomainen siinä järjestyksessä kuin maankäyttö- ja rakennuslaissa asiasta on säädetty.*

11.2 Voimaantulo

Tämä rakennusjärjestys tulee voimaan xx.xx.xxxx. Tällä rakennusjärjestyksellä kumotaan voimassa ollut Puumalan kunnan rakennusjärjestys, jonka valtuusto on hyväksynyt 2.3.2015 § 4.